

Българските делегати при чуждите дворове и при Царя-Освободител. — Тъхният мемоаръ.

I.

Погледъ върху политическото положение на България презъ 1875 и началото на 1876 г.

Решение на Черковния въпросъ: великото тържество — Народно-черковниятъ съборъ. — Екзархъ и епархийски владци. — Новото въяние. — Турскиятъ неуредици: голъми произволи въ управлението и насилия отъ черкезитъ. — Херцеговинското възстание. — Отзивитъ му въ България. — Началото на 1876 г. — Биянсъ. — Възстания и кланета. — Сръбско-турската война.

На 28. II. 1870 г. единъ султански ферманъ се връчи на българските духовни и свѣтски представители, като имъ се съобщаваше, че тѣ могатъ възъ основа на тоя актъ да пристѣпятъ къмъ уреждането на своята свободна и независима черкова. Ферманътъ учреждаваше Българската екзархия, въ териториялниятъ съставъ на която влазяха поименно всички български епархии въ северна, южна България, включително Велеска, Нишка, Пиротска, Силистренска (въ Доростолочервенска епархия). Други македонски епархии — Охридска, Битолска, Скопска, Дебърска, Неврокопска, Одринска — подразумявано влазяха въ екзархата възъ основа на наредбата на чл. 10, споредъ която всѣка епархия, на която цѣлото население, или две трети отъ него пожелае, може да се включи въ границитъ на екзархата

Почти полувѣковната борба на българина за духовна свобода се увѣнчаваше съ пълнъ успѣхъ. Тържеството бѣше безгранично. Радостта неописуема. Ликуваше българскиятъ народъ и благославяше Провидението, че най-сетнѣ го ошастливи да види сбъдването на една своя мечта: основанието на Българска неза-